

Pressmeddelande

Stockholm 22 augusti 2008

Studieåren – tuff ekonomi väntar

Hittills har närmare 200 000 personer antagits till högskolestudier runt om i landet. Livet för den som är nybliven student kan betyda att man behöver lära sig att hushålla med pengar. Ekonomin är knapp och boendet är oftast nyckelfrågan. - Det är inte bara bristen på studentbostäder som är ett problem, kostnaden för att bo är avgörande för hur ekonomin blir, menar Ylva Yngveson på Institutet för Privatekonomi, Swedbank.

En nybliven student behöver snabbt få kontroll över ekonomin. Tar man i förväg reda på hur stora de fasta och rörliga utgifterna kan bli varje månad är risken mindre för problem längre fram. Det finns också fallgropar man bör undvika.

Bostaden

Studentrum, inackorderingsrum, hyra i första eller andra hand, dela lägenhet med andra är några boendeanternativ, om man inte har möjlighet att bo kvar hemma. Kostnaden varierar stort, men den som är i åldern 18 – 28 år har möjlighet att söka bostadsbidrag. Det utgör högst 1 100 kronor per månad och ett skriftligt hyresavtal ska då finnas. Bidraget är inkomstprövat mot t.ex. lön, föräldrapenning, kapitalinkomster, förmögenhet och 80 procent av studiebidraget.

Framförallt sista studieåret kan man behöva se upp om man har bostadsbidrag. Inkomstprövningen sker i efterhand och räknas på helåret. Med avslutade studier på våren och nytt jobb till hösten kan man få lov att betala tillbaka bidraget. Antingen tar man den utgiften för att överhuvudtaget klara studiemånaderna eller så avstår man från att söka bidrag det året.

Om man vill dela lägenhet med flera behöver man tillsammans skriva ned hur situationen ska hanteras om någon flyttar och hur kostnader och ansvar ska fördelas. Risken är annars att en hamnar med Svarte Petter på hand och får stå för hela kostnaden viss tid. Det gäller att känna varandra mycket bra för att det ska fungera.

Planera ekonomin

Studiemedel ska täcka kostnader under terminerna. Under loven förväntas man klara uppehållet på annat sätt. Studiemedel betalas ut för fyra veckorsperioder i förskott, vanligtvis den 25:e i månaden. Se i budgetexemplet hur en studiemånad kan se ut.

1. Gör en egen budget inför terminsstart. Tänk på att vissa kostnader, som litteratur, kommer i början av varje termin.
2. Följ upp vart pengarna tar vägen för att i tid se om något behöver ändras.
3. Undersök möjligheterna till bostadsbidrag.

Studielån

Det finns vissa fördelar med att ta det statliga studielånet. Återbetalning börjar först när studietiden är slut, man kan begära nedsättning av återbetalningen om inkomsterna är låga, det finns livförsäkring inbyggt och man behöver inte binda upp t.ex. föräldrars bostad som säkerhet.

Tiden med studiemedel är begränsad till högst 12 terminers heltidsstudier.

Om man en termin klarar sig med enbart studiebidraget har man förbrukat de veckorna och kan inte senare utnyttja lånedelen. Om man tror att utbildningstiden blir längre kan det vara bättre att ta ut både låne- och bidragsdelen de veckor man tar studiemedel, spara det som inte behövs för senare studier eller betala tillbaka.

Inkomstprövningen av studiemedel innebär att både lån och bidrag minskar om inkomsten är för hög. I inkomsten räknas även kapitalinkomster in. Studiemedlet är helt reducerat om inkomsterna uppgår till 122 619 kronor under andra halvåret 2008 (17 veckors studier). Det kan vara lätt att komma upp i om man har arbetsinkomster från sommaren och hösten och samtidigt säljer en fond eller en lägenhet.

Olika inkomstgränser att hålla reda på

Inkomster över 58 937 kr andra halvåret 2008 minskar studiemedlet med 50% av inkomsten (avser 17 studieveckor på heltid).

Inkomster över 41 000 kr för helåret 2008 minskar bostadsbidrag med 1/3 av inkomsten.

För sammanboende är gränsen 58 000 kr för bostadsbidraget.

Tips:

- ❖ Teckna hem- och olycksfallsförsäkring via studentkåren eller via försäkringsbolagens studenterbjudande. Även när du hyr möblerat behöver du en hemförsäkring.
- ❖ Laga mat smart – gör fyra portioner och frys in tre. Skaffa kokbok för liten plånbok.
- ❖ Ät lunchen hemma eller ta med lunchlåda, om det går rent praktiskt. Egen medhavd fika blir billigare än köpt.
- ❖ Köp kursböcker begagnat.
- ❖ Håll nere telefonkostnaderna, framförallt till/från mobiltelefon.
- ❖ Samåk till hemorten. Eller planera i god tid för att få bra rabatt.
- ❖ Dela på tidningsprenumerationer eller läs på biblioteket.
- ❖ Utnyttja bankernas studentpaket.
- ❖ Motionera billigt med automatik; cykla eller gå dit du ska.
- ❖ Ordna nästa sommarjobb i tid. Med sommarjobb på annan ort än där du är mantalsskriven, t ex gamla hemorten, kan du få göra skatteavdrag för tillfälligt arbete.
- ❖ Utnyttja rabatter på Mecenatkortet eller CSN-kortet.

Läs mer på webben, www.swedbank.se, eller i Ungdomsekonomen som finns på Swedbanks/Sparbankernas kontor.

För ytterligare information:

Ylva Yngveson, tfn: 08-585 916 04, 070-200 12 45

Exempel på budget för en studiemånad år 2008

Inkomster

Studielån, 4 veckor	4 920
Studiebidrag, 4 veckor	2 572
Bostadsbidrag	700
Summa inkomster kr/mån	8 192

Nödvändiga utgifter

Bostad, rum i korridor	2 800
Mat, inkl kår lunch	2 360
Kläder	510
Hygien, hälsovård	460
Sport	150
Terminsavgift	60
Studiematerial	770
Övrigt nödvändigt*	870
Summa utgifter, kr/mån	7 980

Kvar till

hemresor, nöjen osv. 212

*Hem- och olycksfallsförsäkring, lokala resor, delad tidning, telefon, förbrukningsvaror och betaltjänster.

Källa: Institutet för Privatekonomi, Swedbank

Antagna per lärosäte HT2008, urval 2

Lärosäte	Antagna totalt	Lärosäte	Antagna totalt
Blekinge tekniska högskola	2800	Karolinska institutet	2147
Chalmers tekniska högskola	3817	Konstfack	32
Ersta Sköndal högskola	151	Kungl. Tekniska högskolan	4050
Försvårshögskolan Stockholm	165	Linköpings universitet	7737
Gymnastik- och idrottshögskolan	153	Luleå tekniska universitet	5453
Göteborgs universitet	19352	Lunds universitet	16726
Handelshögskolan i Stockholm	349	Malmö högskola	10378
Högskolan Dalarna	9386	Mittuniversitetet	6410
Högskolan i Borås	3914	Mälardalens högskola	6911
Högskolan i Gävle	6984	Röda korsets högskola	83
Högskolan i Halmstad	4553	Sophiahemmet Högskola	95
Högskolan i Jönköping	6593	Stockholms universitet	18501
Högskolan i Kalmar	5002	Sveriges Lantbruksuniversitet	2700
Högskolan i Skövde	3169	Södertörns högskola	4289
Högskolan Kristianstad	4001	Umeå universitet	17293
Högskolan på Gotland	2788	Uppsala universitet	15744
Högskolan Väst	3700	Växjö universitet	8865
Karlstads universitet	8144	Örebro universitet	7987

En person kan vara antagen till flera lärosäten.
Siffrorna kan därför inte summeras på totalnivå.

Källa: VHS